مەملەكەتتىك ەكى ماجلىسىنىڭ تىكە بايلانىش

مۇشە ئەمۇتالىپ قاسىم:

اسا تاماشا جاعدايدى قاستەرلەپ، كوركەم شينجياڭ قۇرايىق

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئەتىلشىسى **يۇان لەي** 5 ـ ايدىڭ 24 ـ كۈنى بەيجىڭمەن بايلانىس جاساپ، ۋرىمجىدەن حابارلايدى. 5 ـ ايدىڭ 24 ـ كۈنى تۇستەن بۇرىن مەملەكەتتىك ساياسىي كەڭەس 13 ـ كەزەكتى كومىتەتىنىڭ 3 ـ ئەماجلىسى ەكىنشى جالپى جىينىن وتكىزدى، شينجياڭدا تۇراتىن مەملەكەتتىك ساياسىي كەڭەستىڭ مۇشەسى ئەمۇتالىپ قاسىم جىيندا ئەسوز كەزەگىن العاندا، بىلاي دەدى: قازىر شينجياڭداعى ئەر ۋلت بۇقاراسىنىڭ حاۋپسىزدىك سەزدىمى بارىنشا كۇشەيدى، ئەماشراپ ئەيبى تاعى بىلەندى، دۇتاردا تاعى دا كۇي تارتىلدى، "مەن بۇگىنگى اتا مەكەنىمدە شەكسىز ماقتانىش ەتەمىن!"

ئەمۇتالىپ قاسىم بىلاي دەدى: سوڭعى جىلدارى اۆتونومىالى رايوندىق پارتكوم جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن، اسرەسە، قوعام ورنىقتىلعى مەن بايماندى تىنىشتىق باس نىساناسىن شكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، ۇستىنەن وڭاۋ مەن تۇبىرىنەن وڭاۋ ۇشتاسترىلعان، جان ـ جاقتى اتقارىلعان كەشەندى شارانى قولدانىپ، "ئۇش ئەتۇرلى كۇشتىك" اپتىعىن باسىپ، سوققى بەرىپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك وقيعالارىنىڭ كوپ، ئەجىي تۇىلۋ جاعدايىن ئونىمدى تۇرده اۋىزدىقتادى. "ئەر ۋلت بۇقاراسى ئەبىر ـ ئەبىرىنىڭ ارتقىشلىقتارىن كورە ئەبلىپ، تۇس بولىپ ئەوزارا كومەكتەسپ، انارداڭ دانندەي تىعز ۇيىستى".

ئەمۇتالىپ قاسىم بىلاي دەدى: شينجياڭنىڭ بۇگىنگى اسا تاماشا جاعدايى وڭاي قولعا كەلگەن جوق، ئەبىز، ئەسوز جوق، بارىنشا قاستەرلەپ، باتىل قورعاۋىمىز كەرەك. شينجياڭداعى ئەر ۋلت حالقىنىڭ بىرگە ىنتىماقتاسا كۇرەس جۇرگىزۇ، بىرگە گۇلدەنىپ دامۇ ياق الىسىن ئەرقاندداي كۇش توسا المايدى.

ئەمۇتالىپ قاسىم بىلاي دەدى: تيانشان قاراعايلارى تامىرلاس، ئەر ۋلت حالقى جۇرەكتەس. ئەبىز شي جينپىڭ جولداستى ۋىتقى ەتكەن پارتيا ورتالق كومىتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعندا، شي جينپىڭنىڭ جاڭا ئەداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىنىڭ علمي جەتەكشىلىگىندە، بۇكىل ەل حالقىنىڭ زور كۇشپەن قولداۋىندا، شينجياڭداعى ئەر ۋلت حالقىنىڭ ئەبىر جاعادان باس، ئەبىر جەڭىمەن قول شىعارۋىندا، ىنتىماقتى، جاراسىمدى، گۇلدەنگەن، باي، ورىكەنىەتتى، العا باسقان، تىنىش ئومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشىرەتىن جۇڭگوشا سوتسيالىستىك شينجياڭ قۇرۇ نسانا سىنىڭ، ئەسوز جوق، جۇزەگە اساتىندىعىنا سەنەمىز!

رايونىمىزدا مەرەكە كەزىندە بازاردىڭ قامداۋى مول، باعا ورنىقتى بولدى

□ **گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى**

ۋرازا ايت كەلۇ قارساڭىندا، بۇكىل شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرى بازاردىڭ قامداۋىن دەن قويا ورنالاسترىپ، قامداۋ مولشەرىنىڭ مول، باعاسىنىڭ ورنىقتى بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، بۇقارانىڭ مەرەكەلىك تۇتىنۇ قاجەتىن قۇلشىنا قاناعاتتاندىردى.

" قوي، سيىردىڭ جاس ەتى، جاڭا سۇ ونىمدەرى، جۇمىرتقا، ئەسۇت، مەزگىلدىك جەمىس ـ جيدەك، كوكونىس سياقتىلاردان نە الساڭىزدا بارلىعى بار، وتە مول"، ـ دەدى 5 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى ئۇرىمجى قالاسى دوستىق جولىنداعى دوستىق ساۋدا سارايىندا ايران تاڭداپ الىپ جاتقان ئۇرىمجى قالاسىنىڭ تۇرعىنى مامەتتوحتى ەرەجەپ.

"زات قاينارىن ۇيىمداستىرۇ، زاتتىق ماتەريالدارىدى ساقتاۋ، تيىمدىلىك جەتكىزىپ ساتۇدى جەبەۋ قيىملىن ورىستەتۇ سياقتى جاقتاردا بازاردىڭ قامداۋىن قامتاماسىز ەتۇگە الدىن الا ورنالاستىرۇ جاسادىق"، ـ دەدى شينجياڭ دوستىق (توبى) جارنا شەكتى سەرىكتەستىگى دوستىق ساۋدا سارايى تيجارات ورتالىعىنىڭ دىرەكتورى ما يۇي.

5 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى قاشقار قالاسىنىڭ ۇلكەندى ـ كىشىلى كوشەلەرى قولىنا زات دورباسىن ۇستاعان ئەر ۋلت بۇقاراسىنا تولدى. ئەرقايسى ئەرى بازارلاردا ئەر ئەتۇرلى دامدەگى ازىق ـ تۇلىكتى ەڭ كورنەكتى ورىنعا قويىپ، بوس ساتىلاتىن، قالتالانعان، قوراپقا سالىنعان الۋان ئەتۇرلى كامپيتەردى، قۇرعاق جەمىستەردى تۇتىنۇشىلار قالاعانىنشا تاڭداپ الۋدا.

قابا اۋدانىنداعى ئەرقايسى ئەرى بازار، ەرەن بازارلار، ساۋدا سارايلارى زات قاينارىن بەلسەنە ۇيىمداستىردى ئەارى باعادا جەڭىلدىك جاساپ تيىمدىلىك جەتكىزۇ قيىملىن ورىستەتىپ، تۇتىنۇدىڭ ەكونومىكانى ىلگەرىلەتۇ جاعىنداعى رولىن ونان ارى كۇشەيتتى. لايقۇ سيىر، قوي ەتىن تىكە ساتۇ دۇكەننىڭ قوجايىنى سەرجان مۇقجان: "زات قاينارىمىز جەتكىلىكتى، الارماندارعا ەتتىك باعاسىن ىرىقتى تۇرده ارزاندىاتتىق، كوپشىلىكتىڭ قالپىتى باعادا، الاڭسىز ەت ساتىپ الۋىنا تيىمدىلىك جاسادىق".

(ئەتلشى يۇي شي، جازۇعا قاتناسقان تىلشىلەر جاۋ چۇنحۇا، حان چينيان، گى يوۋجۇن، جاڭ تيك، ەرىكتى تىلشىلەر ژاڭ جىنچياڭ، جاڭ لەي، حى داۋي)

(باسى 1 ـ بەتتە)

مەملەكەتتىك ساياسىي كەڭەس مۇشەلەرى ئەوز سالالارى بوينشا گرۇپپالار تالقىسىنا قاتىناسىپ، ۇكىمەت قىزمەتىنەن بايانداماڭى، جوسپار بايانداماسىن، مەجە ەسەپ بايانداماسىن جانە ازاماتتىق زاڭناما جوباسىن تالقىلادى.

مۇشەلەر بىلاي دەپ قارادى: ۇكىمەت قىزمەتىنەن بايانداماداشى جينپىڭنىڭ جاڭا ئەداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسى جايپاي دايەكتەلەندىرلگەن، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالق كومىتەتىنىڭ جاعداي جوننىندەگى علمي تۇجىرىمى مەن قىزمەت جوننىندەگى جالپى تۇلعالىق تالابى تولىق ايگىلەنگەن، جاڭا داۋىر ۇستانىمى مەن جوعارى ساپالى داۋىر تالابى باستان ـ ياق ساباقتاستىرىلعان، قوعام نازار اۋدارعان ىستەر مەن حالقتىڭ ارمان ـ تىلەگىنە جاۋاپ بەرىلگەن، تۇ بىيك ۇستالعان، شىنىدىقتا جۇگىنىپ، ناقتى ىستەر ىستەلگەن، زەيىن ـ زەردە، كۇش ـ قۇات ۇيىستىرىلعان تاماشا بايانداما. ئەبىز سەنىمدى بەكەمدەپ، قەينىشىلقتى جەڭە العا ۇمتىلىپ، ۇكىمەت ىسىنە اقىل ـ كەڭەس بەرۇدە، ورتاق تانىم قالىپتاستىرۇدا قوس باعىنتا كۇش سالۋعا تاباندى بولىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋداعى نىسانالار مەن مىندەتتەردى ورىندىاۋدىڭ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇدىڭ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە جەتۇگە ساياسىي كەڭەس ۇلەسىن قوسامىز.

"بىيل ۇكىمەت قىزمەتىنەن بايانداماداتۇتاس جىلدىق ەكونومىكالىق قارقىندى ارتتىرۇ جوننىندە ناقتى نسانالار العا قويىلمادى، مۇندداي رەتتەۇ امالياتقا ۇيلەسەدى". مۇشە نيۇ رۇجي بىلاي دەپ قارادى: دۇنيە ئەجۇزىنىڭ ىندەتتە جاعدايى مەن ەكونومىكا ـ ساۋدا جاعدايىندىعى تۇراقسىزدىق تەنشە اۋىر، ەلىمىزدىڭ داموى مەجەلەۋ قين بولعان ئەشىنارا ىقپالداردىڭ فاكتورىنا ئەدوپ كەلىپ وتىر. بۇلاي ىستەۋ ئەارقايسى جاقتىڭ كۇشتى شوعىرلاندىرىپ "التىنى ورنىقتىرۇ" قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋىنە، "التىنى قامتاماسىز ەتۇ" مىندەتتىن تياناقتاندىرۇىنا جەتەكشىلىك ەتۇگە پايدالى ئەارى "ئەتۇپ نەگىزدى ساقتاپ، بولاشاققا قول جەتكىزۇ" وي جەلىسى ايگىلەنگەن.

مۇشە مىڭ چيڭساي بىلاي دەدى: ىندەت الا كەلگەن ئەتيىمسىز ىقپالداردى باتىل جەڭىپ، حالقتى بارىنەن جوعارى قويۇعا، حالققا تىعز سۇيەنۇگە، حالقتى ۇزدىكسىز باقىتقا كەنەلتۇگە، حالققا بەرىك تامىر تارتۇعا تاباندى بولىپ، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇ قىزمەتىن ۇزدىكسىز مىقتى، ناقتى، ەگجەي ـ تەگجەيلى يگەرىپ، داعدارىستى ورايعا ايالدىرۇعا قۇلشىنىپ، بۇقارا كوڭىل ئبولىپ وتىرعان ئەس جۇزىندىك ماسەلەلەردى دەن قويا، شىنايى، كۇش سالا شەشىپ، بۇقاراعا وزگەرىستەردى كورسەتۇگە، ناقتى تيىمدىلىكتەردەن يگىلىكتەندىرۇگە قۇلشىنۇ كەرەك.

مۇشە گۇلپاري ابدولا مىنانى ئبلدىردى: بيىلعى نسانالاردى، مىندەتتەردى جۇزەگە اسىرۇدىڭ تەتىگى ناقتى ىستەۇدە. جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى كۇشەيتىپ، مەملەكەت ئۇشىن مىندەت اتقارۇعا، حالق ئۇشىن جاۋاپكەرشىلىك ادا ەتۇگە تاباندى بولىپ، نسانادان جازباي قايراتتانا ىستەپ، تياناقتاندىرۇدى بۇلجىتپاي مىقتى يگەرىپ، نازاردى ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇ جانە ەكونومىكالىق، قوعامدىق داموى قىزمەتتەرىن ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۇگە زەيىن ـ زەردە، كۇش ـ قۇات ۇيىستىرۇعا شوعىرلاندىرىپ، بۇقارانىڭ ئتول مۇددەسىنە قاتىستى حالق تۇرمىسى ماسەلەلەرىن كەڭەسۇگە، ۇسىنىس بەرۇگە نازار اۋدارۇ كەرەك.

"ازاماتتىق زاڭناما ـــ جاڭا جۇڭگو قۇرىلعانىنان كەيىن زاڭناما اتىمەن اتانعان تۇڭعىش زاڭ، نەگىزدىك سيپاتقا يە ازاماتتىق ىستەر زاڭ ولشەمى". مۇشە فان شياۋيان مىنانى ئبلدىردى: ازاماتتىق زاڭناما جوباسى نەگىزگى ازاماتتىق ىستەر ۇقىقتارىن تۇراقتاندىرۇدى، جۇزەگە اسىرۇدى، قامتاماسىز ەتۇدى جانە كومەك كورسەتۇدى مقتاپ ارقاۋ ەتىپ، جۇڭگوشا سوتسيالىستىك ازاماتتىق ىستەر زاڭ ـ ەتۇزىم جۇيەسىن بايىتىپ جانە كەمەلدەندىرىپ، حالقتى وزەك ەتكەن داموى يدەياسىن بارلىق تۇسىنان ايگىلەدى.

اڭگىمەلەسىپ، مەيىر جەتكىزىپ، كىرىستى ارتتىرۇدى تىلگە تيەك ەتتى

ـــ رايونىمىزداعى ئەر ۋلت بۇقاراسى ورازا ايت مەرەكەسىن شات ـ شادىمان وتكىزدى

□ **گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى**

5 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى ورازا ايت، رايونىمىزدىڭ ئەر دارەجەلى "ۇعىسۇ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىسترۇ" بوينشا قىستاقتا تۇرعان كادرلارى، جۇپ قۇراپ تۇس بولعان كادرلار، نەگىزگى ساتى كادرلارى جابال وتباسلارىن ارالاپ جاعداي ۇعىسىپ، ئەر ۇلت بۇقاراسىمەن بىرگە اڭگىمەلەسىپ، ئەدامدى تاعامداردان ئەدام تاتىپ، كىرىستى ارتتىرۇدى تىلگە تيەك ەتىپ، پارتيانىڭ مەيىرىن بۇقاراعا جەتكىزدى.

5 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى تاڭەرتەڭ اۆتونومىالى رايوندىق تاس جول باسقارۇ مەكەمەسىنىڭ كادرى لي شياڭياڭ سالەمدەمەسىن الىپ قاراقاش اۋدانى قاراساي قالاشعى قۇمبويى قىستاعىنداعى تۇىسى ئيمىت سادىرىدىڭ ۇيىنە كەلدى. كەزدەسە سالا، اعالى ـ ئىنىلى ەكەۋى قىزۇ مەرەيمەن قۇشاقتاسىپ امانداستى. ئيمىت اسلىنده كەدەي بولاتىن، بىلتىر لي شياڭياڭنىڭ شابىتتاندىرۇدەمەن ول قىستاقتاعى تۇيە باعمىشىلىعى سەلبەستىك كووپەراتيۆىنە جارنا قوستى، بۇعان جۇمىس ىستەۇدەن تاپقان كىرىسى قوسىلىپ تۇرمىسى بارعان سايىن جاقسارادى.

اۋات اۋدانى اۋات قالاشعى وركەنيەت كەڭسەسىنىڭ كادرى جاۋ لۇڭ قاتارلار الەۋمەتتىك اۋماق تۇرعىنى ئەلي ئەبدۇۋالىدىڭ ۇيىنە كەلدى، كوپشىلىك اس تولى ۇستەلدى قورالانا وتىرىپ ئەبىر جاعىنان تاماقتان ئەدام تاتىپ، ئەبىر جاعىنان اڭگىمەلەستى. ئەلي جاۋ لۇڭعا: "ئەۋىمىزدىڭ ساۋداسى وسىنىڭ الدىندا ىندەتتىك ىقپالىنا ۇشراعانىمەن، پارتيا مەن ۇكىمەتتىڭ ساياساتىنىڭ سۇيەمەلدەۋىندە، مەن تاباندىلىقپەن جالعاستىردىم، قازىر ايىنا 3000 يۇان تۇڭىرەگىندە اقشا تابامىن"، ـ دەدى.

"قىزمەت اترەتىنە العىس ايتامىز، سىزدەر ەگۇدى، باپتاۋدى ۇستىندە ۇيرەتىپ، ساتۇعا كومەكتەسپەگەندە، قىستاعىمىزدىڭ جىلىجايدا وسىرگەن جەمىس ـ جيدەك، كوكونىستەرىمىزدىڭ پايداسى مۇڭشالىق جاقسى بولماس ەدى". 5 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى ياركەن اۋدانى شارباق اۋىلى قۇتشى قىستاعىندا، قىستاق تۇرعىنى مامەت ئەلي مەرەكەدە امانداسا كەلگەن ياركەن اۋدانى ماقتا ـ كەندىر سەرىكتەستىگىنىڭ "ۇعىسۇ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىسترۇ" بوينشا قىستاقتا تۇرعان قىزمەت اترەتىنىڭ مۇشەلەرىنە بۇرىننان ويىنا السپ كەلگەن جۇرەك ئىسۇزىن ايتتى. قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى تۇرسۇن وبۇل بىلاي دەدى: كەلەسدە، بۇقارانى باستاپ "كوكونىس بازارى + سەلبەستىك كووپەراتيۆى + جاستاي ساقتاۋ قامباسى" كاسىپ تىزبەگىن قالىپتاستىرىپ، دوڭگەلەك داۋلەتكە جەتۇ جولىندا بىردە ـ ئبىر ادامدى قاعىس قالدىرمايمىز.

(ئەتلشى جاڭ جىلي، قاتناسقان تىلشىلەر حان چينيان، گى يوۋجۇن، سۇڭ يۇەن، جازىرا نەسىپەك، جاۋ يۇە، ەرىكتى تىلشىلەر ما يانحۇڭ، لياڭ حۇڭتاۋ)

ۇلتتىڭ گۇلدەنۇى جولىندا . درجۇرەك قۇربانداردىڭ شەجىرەسى

عايرات ماموت:

ئبىر ئۇڭىردىڭ تىنىشتىعىن ومىرىمەن قورعادى

عايرات ماموتتىڭ سۇرەتى.

□ سۇرەتتى شينحۇا اگەنتىگى تاراتقان

شينحۇا اگەنتىگىنىڭ 5 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى (تىلشىلەرلىۋ بيىڭ، حاڭ رۇي). "قاھارمان عايرات بىزدە دە ئىسزدىڭ بەينەڭىز بار!"، بيىلعى چيڭمىڭ كەزىندە شينجياڭنىڭ حوتان ايماعى گۇما اۋدانىنداعى قوعام حاۋپسىزدىگى حالق ساقشىلارى قاباعات قاربالاستىق بارىسىندا ايرىقشا مانگە يە ەسكە الۋ قيىملىن ـــ ينتەرناتتە گۇل ۇسىنۋ، ولەڭ ارناۋ ارقىلى "حالق قاھارمانى" عايرات ماموتقا دەگەن وسكەلەڭ قۇرمەتى مەن ساعىنىشىن بەينەلەۋ قيىملىن ۇيىمداستىردى.

عايرات ماموت 1969 ـ جىلى 10 ـ ايدا دۇنيەگە كەلگەن، شينجياڭنىڭ گۇما اۋدانىنان. ول 1989 ـ جىلى 7 ـ ايدا شينجياڭ حالق ساقشىلارى مەكتەبىنەن (قازىرگى شينجياڭ ساقشىلار شۇەيۇانى) وقۋ تاۋسقاننان كەيىن، اۋىلنا قايتىپ كەلىپ، قوعام حاۋپسىزدىگى قىزمەتىنە قاتىناسادى، 1994 ـ جىلى 5 ـ ايدا جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولادى، گۇما اۋدانىندا قوعام حاۋپسىزدىگى مەكەمەسى قالا ـ قالاشق ساقشى بولىمشەسىنىڭ حالق ساقشىسى، باستىعى، كوكتەرەك ساقشى بولىمشەسىنىڭ باستىعى، گۇما اۋدانىندا قوعام حاۋپسىزدىگى مەكەمەسى پارتكومىنىڭ مۇشەسى، مەكەمەنىڭ ورىنباسار باستىعى سياقتى مىندەتتەر وتەگەن.

عايرات ماموت كوكەينە باستان ـ ياق ئبىر سەرتتى ـــ حالق ساقشىسى قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن ادالدىقپەن اتقارىپ، اقتىق دەمىنە دەيىن وتانعا ەڭبەك ەتۇ، ادىلەت جولىندا باسىن ئباي تىگۇ دەگەن سەرتتى ۇيالاتتى. قوعام حاۋپسىزدىگى قىزمەتىنە قاتىناسقانىنان كەيىن، ول ساياسي تۇرعىدا بەرىك، مىنەز ـ قۇلقتا باتىل، قايسار، قىزمەتتە مۇقيات، جاۋاپتى بولىپ، "ئۇش ئتۇرلى كۇشپەن" قيان ـ كەسكى شايقاسقا بەلسەنە ات سالىستى.

"ول ئەرقانداي قىزمەتتى باستاماشىلدىقپەن ىستەپ، ۇنەمى ەڭ الدىدا اتوي سالىپ، قاي ـ قاشان دا ئوز باسىنان ۇلگى كورسەتىپ، دەلونى ئبىر جاقتى ەتكەندە ئەدىل، تۇراشىل بولدى، كەينگى بۇنداردى ئەارى ايالادى، ئەارى ولارعا سابىرلىلىقپەن ئتالىم بەردى". عايرات ماموتتىڭ تاربيەلەگەن شاكىرتى رەتىندە كوكتەرەك ساقشى بولىمشەسىنىڭ قازىرگى باستىعى ئمۇتالىپ مامەت ئەر جولى ونى شىن جۇرەكتەن سۇيىنە جانە ساعىنا ەسكە الادى.

2013 ـ جىلى ئبىر جولعى تۇتقىنداۋ مىندەتىن اتقارعان كەزدە، عايرات ماموت حالق ساقشىلارىن باستاپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەس ەلەمەنت جاسىرىنعان بولمەگە كىرەدى. نزدەۇدەن ناتيجە بولماعاننان كەيىن، ول قالتارىستاعى ئبىر شكاپتان كۇماندانىپ، جالما ـ جان كوپشىلىككە: "قوزعالماڭدار!" دەپ ەسكەرتكەنىمەن، ئبىر حالق ساقشىسى شكاپتىڭ ەسگىن اشىپ جىبەرەدى. زورلىقتى كۇش، لاڭكەس ەلەمەنت قاتتى ساقالاقتاپ شكاپتىڭ ەسگىنەن اتلىپ شعىپ، وسى حالق ساقشىسىنا پىشاعىن جالاڭداتىپ ۇمتىلعان ساتتە، عايرات ماموت كەسكىن تۇرده ىلتىپەن اتىپ ولتىرەدى.

2014 ـ جىلى شينجياڭ "قاتاڭ سوققى بەرۇ" ارناۋلى ارەكەتىن ورىستەتكەننەن بەرى، عايرات ماموت حالق ساقشىلارىن باستاپ حاۋپسىزدىككە قاتەر توندىرگەن توپتان 77 رەتتە 811 ادامدى تۇتقىنداپ، جارىلعىش قوندىرعىلاردان 320سىن تارىكلەپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك زاڭعا قايشى قىلمىستىق ارەكەتتەرگە قاتاڭ سوققى بەرىپ، ەملەكەت حاۋپسىزدىگى مەن قوعام ورنىقتىلعىن قورعادى.

"جاۋلارعا ايامايى سوققى بەرۇ كەرەك، حالق بۇقاراسىن شنايى ئسۇيۇ كەرەك". بۇل عايرات ماموتتىڭ ۇنەمى ايتاتىن ئسوزى.

2015 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى ساعات 9دان 7 مينۇت وتكەندە، گۇما اۋدانىندا 6.5 بال جەر سىلكىنىسى تۇىلىپ، كوكتەرەك اۋىلىندا 4000نان استام ئۇي قۇلاپ، بۇقارا اۋىر شىعىنعا ۇشىرايدى. عايرات ماموتتىڭ ئۇيى وسى كوكتەرەك اۋىلىندا بولاتىن، الايدا ول ئۇيىن بارىپ كورۇگە ۇلگىرمەي، شايقاسقا ىرىقتىلىقپەن سۇرانىپ، اپاتتان قۇتقارۇ قىزمەتىنە ەڭ الدىمەن ات سالسادى. جەر سىلكىنگەن كۇنى ول حالق ساقشىلارىن باستاپ، قيراندىنىڭ ارىسىنان 20 نەشە بۇقارانى قۇتقارادى، بىترىتقان بۇقارا 5000 ادام ـ رەتتەن اسادى، بۇقارانىڭ قۇنى 100 مىڭ يۇاننان اساتىن مال ـ مۇلكىن اپاتتان الىپ قالادى. اپاتتان قۇتقارۇ قىزمەتى ايالتاعاننان ئبىر مەزگىل ۇاقىتتان كەيىن، عايرات ماموت ۇيىنە قايتىپ كەلىپ، ايىلىنىڭ 3 بالاسىمەن بىرگە بۇزىلعان ۇيلەرىن تازالاپ جاتقانىن كورىپ، قاتتى قىسىلىپ ايەلىنە: "كەشىر، قينالىپ قالدىڭ عوي"، ـ دەيدى.

ساقشى بولعانىنان بەرى، عايرات ماموت ۇزدىك ۇكىمەت قىزمەتكەرى، وزات جەكە، تاڭداۋلى پارتيا مۇشەسى بولىپ 13 رەت باعالانادى، ئبىر رەت جەكە 2 ـ دارەجەلى، 5 رەت جەكە 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك سىڭىرەدى، 2010 ـ جىلى شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونومىالى رايوندىق قوعام حاۋپسىزدىگى مەڭگەرمەسى جاعىنان "بۇكىل شينجياڭ بوينشا حالق رازى بولعان ساقشى بولىمشەسىنىڭ باسىنىڭ" بولىپ باعالانادى.

2016 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى عايرات ماموت اترەت باستاپ گۇما اۋدانىنىڭ ئبىر قىستاعىنداعى يەن جەردە جاسىرىنىپ جاتقان قوعام حاۋپسىزدىگى مينيسترلىگى A دارەجەلى قۇعىنداۋ بۇيىرعىن تۇسىرگەن قاشقىن، جارىلعىش زات جايىتىن توپتىڭ اتامانى ا XXتى تۇتقىندايدى. ول حالق ساقشىلارىمەن بىرگە شەپتى جيناپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك ەلەمەنتتى بۇتا ـ بۇرگەن ارىسنا قورشاپ، تۇتقىنداۋعا دايىندالعان كەزىندە، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك ەلەمەنت توسىننان جاڭىلىپ كەشتى شابۇىل جاسايدى. "تاسالان"! عايرات ماموت داۋىستاپ ايعاي سالادى ئەارى ىلتىعىن الىپ اتقىلايدى. پارتىتاعان داۋىستىڭ شعۇىنا ىلەسە، عايرات ماموت تا جەرگە جىعىلىپ، بەتى ـ اۋزىن قان جاۋىپ كەتەدى، گۇما اۋدانىندا حالق شىياحاناسى جەدەل قۇتقارعانىمەن، جاراقاتى اۋىر بولعاندىقتان، باقىتقا قارسى قۇربان بولادى، ول كەزدە نەبارى 47 جاستا ەدى.

عايرات ماموتتىڭ قۇربان بولعان حاباري تاراعان سوڭ، ول كوزى تىرىسىندە قىزمەت ىستەگەن كوكتەرەك اۋدانى مەن گۇما اۋدانىنداعى ئەر ۋلت بۇقاراسى ۇزدىكتەرىنەن كەلىپ ونىڭ جەرلەۋ سالتىنا قاتىناسىپ، سوڭعى ساپارعا اتتاندىرادى. 2017 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى قوعام حاۋپسىزدىگى مينيسترلىگى عايرات ماموتقا "ەملەكەتتىك قوعام حاۋپسىزدىگى جۇيەسىنىڭ 1 ـ دارەجەلى قاھارمان ۇلگىسى" داڭق اتاعىن تولتاپ بەردى. 2019 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى جۇڭحۇا حالق رەسپۇبليكاسىنىڭ ەملەكەت ورەدىنىن جانە ەملەكەت داڭق اتاعىن تابىس ەتۇ سالتىندا عايرات ماموتقا ەملەكەتتىك قوعام حاۋپسىزدىگى حالق ساقشىلارىنىڭ ۇاكىلى رەتىندە، "حالق قاھارمانى" ەملەكەتتىك داڭق اتاعى بەرىلدى.

قازىرگى كەزدە عايرات ماموتتىڭ ۇلكەن قىزى گۇلميرا عايرات داشۇە بىترىگەن سوڭ اكەسىنىڭ ورىندالماي قالعان ارمانىن جالعاستىرىپ، گۇما اۋدانىنداعى ۇزدىك حالق ساقشىسى بولدى.